

عنوان مقاله:

سیر تحول رابطه ساختاری باغ و شهر در سازمان فضایی شیراز از سده چهارم تا دوازدهم هجری قمری

محل انتشار:

دو فصلنامه مطالعات معماری ایران، دوره 1، شماره 8 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

سید امیر منصوری - استادیار دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

ندا عرب سلگار - دانشجوی دکتری معماری، دانشگاه هنر تهران، نویسنده مسئول

خلاصه مقاله:

باغ های تاریخی شیراز تا پیش از تغییرات شهری دوران پهلوی و معاصر، از عناصر شاخص شهری به حساب می آمده است. به نظر می رسد شکل گیری هسته تاریخی شهر و توسعه آن در ادوار مختلف، چه از حیث رابطه ساختاری میان باغ و شهر و چه از حیث استفاده از باغ و عناصر آن در پیکره شهر، به پدیده باغ وابسته بوده است. از سوی دیگر، تعریف نظام استقرار باغ در شهر، به عوامل متعددی وابسته است که خود بر چگونگی تعامل ساختاری باغ و شهر تأثیر دارد. از آنجاکه شیراز تا پایان دوره زندیه شاهد چهار دوره حکومتی مقتدر بوده است، سؤال اصلی این پژوهش چنین مطرح می شود که (رابطه ساختاری میان باغ و شهر از سده چهارم هجری تا پایان دوره زندیه چگونه است؟) برای، دریافت چگونگی این رابطه (جایگاه باغ در هسته مرکزی شهر) و سپس (جایگاه باغ محور ها در توسعه فضایی شهر) با استفاده از مطالعات و اسناد تاریخی، توصیفات سفرنامه ها و نقشه های بازسازی شده بررسی شده است؛ سپس چگونگی نظام استقرار باغ در شهر شیراز تا اواخر دوره زندیه تحلیل و در نقشه شهر شیراز مکان یابی شده است. نتایج نشان می دهد که تعامل باغ و شهریک تعامل دوسویه است، بدین صورت که از یک سمت مشخصات طبیعی شهر همچون ارتفاعات، مسیر رودخانه، منابع آب و حتی تصمیمات حکومتی مبنی بر چگونگی ساختار شهر، به گونه ای از پیش تعریف شده، محل قرارگیری باغ را مشخص م یکنند؛ از سمت دیگر باغ با هویت بخشیدن به محوره های حکومتی و هدایت مسی رهای توسعه شهر در دوره های بعد، نقشی کلیدی در سازمان فضایی شهر ایفا می کند.

کلمات کلیدی:

سازمان فضایی، باغ شهر، محوره های حکومتی، باغ محور، نظام استقرار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/571065>

